

חזקיה אמר: כנגד ששה בתי אבות
הכהנים.⁽⁸²⁾

שהכהנים בבית המקדש היו מתחלקים לעשרים וארבעה משמרות, כל משמר היה עובד במשך שבוע, וכל משמר היה מתחלק לששה בתי אבות, כל יום בשבוע "בית אב" אחר, ובשבת היו עובדים כולם.

וביום שהביאו למקדש קרבנות נדרים ונדבות ולא היה המזבח בטל לא היו לוקחים מהשופרות להקריב מהם עולות, אך ביום שלא הביאו נדרים ונדבות והיה המזבח בטל, הקריבו עולות שנקנו בכסף שגלקה מהשופרות.

ומכיון שעור העולות של נדבת הציבור ניתן לכהנים, עלולין היו הכהנים מאותו בית אב שעבד ביום שבו המזבח אינו בטל, ואין ניתנין בו עורות של נדבת ציבור לכהנים, לבא לידי מריבה עם בית האב של היום בו המזבח בטל והיה נופל בחלקם של הכהנים העורות. שהיו טוענים: לנו אין עורות מנדבות הציבור, ולכם יש!

על כן תיקנו להם חכמים ששה שופרות – שופר לכל בית אב, שכל בית אב יטול מהשופר שלו, ויקריבם באותו היום, בין רב ובין מעט, והעורות יהיו שלו.

בר פדיה אמר: ששה השופרות הם כנגד
שש בהמות הכשרות לעולה:

פר ועגל, ושעיר, איל, גדי וטלה.

שהיה כתוב על השופרות את שמות הבהמות הללו, והנודר אחד מהם לעולה מביא דמי אותה בהמה, ונותן לתוך השופר ששמו כשם הבהמה שנדר.

והכהנים קונים מכל שופר את הבהמות ששמן כתוב על אותו שופר, ומקריבים אותם עבור הנודרים.

וכרבי הוא, דאמר: הנודר קטן והביא גדול לא יצא. ולכן צריך שופר לכל בהמה. דאילו לחכמים אין צריך לזה ששה שופרות, שאפשר ליתן מעות של עגל ושל פר בשופר אחד ויקנו בהם פרים, שהרי אף הנודר עגל קטן יצא בפר גדול [מנחות קז ב].

[בספר עולת שלמה על מסכת מנחות פירש דלבר פדיה מיירי הכא ביחיד שנדב קרבן ומסרו לציבור ל"קין המזבח", שהרי נאמר במשנתנו "ששה לנדבה", והיינו נדבת ציבור].

שמואל אמר: ששה שופרות אלו נעשו כנגד
מותר המעות של ששה סוגי קרבנות.

א. קני זבים וקני זבות.

ב. קני יולדות.

ג. חטאות,

ד. ואשמות,

ותירץ החתם סופר [או"ח ר"ס] שלפי חזקיה שאמר [במנחות קז ב] שהיו ששה שופרות משום שיהיה שלום ביניהם, מסתבר שהיו ששה

82. המקדש דוד [לה ב] ועוד אחרונים הקשו שבכמה מקומות מבואר שהיו שבעה בתי אב ולא ששה.